

PREGLED

TEHNIČKE LITERATURE I DOKUMENTACIJE

Uređuje: Ivan Jerman

TEORIJSKA KEMIJA

Th. Pracht i sur.: UDK 611-018.5
Granične vrijednosti za validaciju čistoće pri frakcioniranju krvne plazme
 (Grenzwerte für die Reingungsvalidierung in der Blutplasma-Fraktionierung)

Klasični koncept za određivanje graničnih vrijednosti pri validaciji čistoće ograničen je na uobičajene ostatke iz proizvodnje. Taj se pristup ne može primijeniti na proizvode kod kojih postoji mogućnost virusne kontaminacije, kao npr. proizvodnja krvne plazme. Zbog toga se u ovom članku opisuje nov način koji počiva na procesnim granicama i iskazuje se na površinama koje dolaze u dodir s proizvodom.
 (P. 29/2004 – Orig. str. 5, prij. oko 11 str.)

ORGANSKA KEMIJSKA INDUSTRIJA

K. G. Wagner i sur.: UDK 661.12
Pomoćni materijali za izradu tableta
 (A corn starch/alfa-lactose monohydrate compound as a new directly compressible excipient)

Za oblikovanje tableta upotrebljavaju se kao pomoćna sredstva nosači koji pomažu pri oblikovanju tableta u strojevima za tabletiranje. Ti nosači nemaju samo ulogu neutralnih i neaktivnih punila nego se za njih traže i određena specijalna svojstva. To su među drugim poboljšanje okusa, bolja skliskost i kompresibilnost i slično. U čvrstim formulacijama lijekova vjerojato je najstariji i najvažniji nosač laktoza. Međutim, nedovoljna kompresibilnost monohidrata alfa-laktoze ograničava uporabivost za izravno tabletiranje. Radi toga su istraživane različite mogućnosti za poboljšanje i uklanjanje navedenog nedostatka. U ovom se članku predstavlja smjesa koja se sastoji od 85 % laktoze i 15 % prirodnog kukuruznog škroba.
 (P. 30/2004 – Orig. str. 8, prij. oko 12 str.)

D. Massumi: UDK 667.653 : 629.114
Obrada površina u proizvodnji automobila
 (Broadened horizons in the automotive sector)

Tvrtka Sulzer Metco sa suvremenim tehnologijama za proizvodnju automobila pruža širok raspon proizvoda za obradu pojedinih dijelova površina automobilskih dijelova. U vrijeme globalizacije tržišta važno je da svi proizvodi odgovaraju određenim standardima i omogućuju transparentne komunikacije između proizvođača i korisnika. U članku se daje kratki pregled inovacija u tehnologiji samih proizvoda kao i njihove primjene, pri čemu se navode i zahtjevi koji se postavljaju za sigurnost, udobnost, učinak, suzbijanje buke, potrošnju goriva i zaštitu okoliša.
 (P. 31/2004 – Orig. str. 3, prij. oko 6 str.)

I. Bonaccorsi i sur.: UDK 668.5 : 634.3
Karotenoidi u esencijalnim uljima naranča i mandarina
 (Carotenoid profile of sweet orange and mandarin essential oils)

Esencijalna ulja u narančama i mandarinama dobro su istražena u pogledu hlapivih sastojina, ali ne i za nehlapive ostatke. U ovom radu ispitani su profili karotenoida u esencijalnim uljima navedenih citrusa nakon alkalijske hidrolize pomoću tehnike tekućinske kromatografije visokih performansi. Rezultati su prikazani u obliku kromatograma i numeričkih tablica.
 (P. 32/2004 – Orig. str. 7, prij. oko 5 str.)

PREHRAMBENA INDUSTRIJA

L. Pillonel i sur.: UDK 637.3 : 543.8
Analičke karakteristike sira ementalera različitih geografskih podrijetla
 (Analytical methods for the determination of the geographic origin of emmental cheese)

Enzimatska razgradnja kazeina u peptide i aminokiseline vrlo je kompleksan proces zbog različitosti porijekla proteaza i peptidaza koje pri tome sudjeluju. Do proteolize dolazi za vrijeme procesa dozrijevanja sira. Proteoliza se primijenila za karakterizaciju različitih vrsta sireva. U ovoj studiji obradilo se više vrsta sira ementalera iz šest regija različitih zemalja Europe, koje su poznate po proizvodnji te vrste sireva. Navode se upotrijebljeni materijali, vrste analitičkih metoda i usporedni rezultati u obliku tablica i grafikona.
 (P. 33/2004 – Orig. str. 14, prij. oko 12 str.)

S. Ciangherotti i sur.: UDK 612.39 : 613.25
Utjecaj prehrane na preveliku težinu i pretilost djece
 (Eating behavior and risk factors for overweight and obesity in school children)

U zapadnoj Europi zapaženo je da velik broj djece pokazuje preveliku težinu, pa čak i pretilost. To je navelo na proučavanje mogućih uzroka te pojave. Predmnijevalo se da je to

God. LIII • Broj 2 • Zagreb, 2004.

Ispod s v a k o g referata naznačen je broj originalnih stranica.

C i j e n a

fotokopija 18×24 cm, 3 kune po snimku
 cijena prijevoda, 30 kuna po kartici

U narudžbi molimo da se – uz naslov članka – **navede i P-broj.**

Izrađujemo prijevode i fotokopije referirane literature i drugih stručnih članaka.

Navedene cijene važe za narudžbe prispjele 2 mjeseca nakon objavljivanja.

Uredništvo

posljedica obiteljskog nasljeđa, ali i navika u prehrani. U članku su opisani pokusi na 1342 što muške što ženske djece u prosječnoj dobi od 8 – 9 godina. Ocjenjivale su se antropometrijske karakteristike, unos energije, utrošak hrane, faktori načina života kao i prevelika težina, odnosno pretilosti u obitelji. Uspoređivali su se odnosi između različitih ponašanja kao faktora rizika i tjelesne težine. Rezultati usporednih analiza ukazuju na usku povezanost preobilne težine ili pretilosti kod predaka odnosno roditelja na iste sklonosti i kod djece. To potvrđuje činjenica da je 36 % muške i 28 % ženske testirane djece pokazalo povećanu težinu. U zaključnim razmatranjima pokazuje se utjecaj obiteljskih navika u ponašanju, kako za vrijeme obroka tako i u običajima obiteljskog života.

(P. 34/2004 – Orig. str. 14, prij. oko 15 str.)

J. A. Centeno i sur.: UDK 637.355

Utjecaj starter kulture na hlapljive tvari u ovčjem siru

(The effect of mesophilic starter culture composition on the volatile compounds of raw ewe milk cheese)

Potrošači danas traže sireve različitog okusa i različitih aroma. To se može postići pripremom specijalnih sojeva bakterija mliječne kiseline. Predmet ovog rada bio je kombiniranje komercijalne starter kulture s divljim sojevima *Lactococcus lactis* različitih fizioloških karakteristika, pri čemu se nastojalo proučiti utjecaj tih kombinacija na sastav hlapljivih spojeva u ovčjem siru priređenom od sirovog mlijeka kao i na njegove senzorne karakteristike.

(P. 35/2004 – Orig. str. 11, prij. oko 13. str.)

M. Faccia i sur.: UDK 637.354.5

Utjecaj težine sira i vrste sirišta na sastav i proteolizu sira

(Influence of cheese weight and type of rennet on composition and proteolysis of pugliese cheese)

Koagulanti u sirištu igraju ključnu ulogu u prvom stupnju razgradnje kazeina u siru. Pri tome se inicira stvaranje peptida visokih i srednjih molekularnih težina, koji se u nastavku uključuju u stupnjeve degradacije nazvane sekundarna proteoliza. U ovoj studiji nastojala se utvrditi uloga težine sira i tipa sirišta na proces dozrijevanja sira Pugliese s posebnim osvrtom na kvalitativno određivanje topljivog dušika. Analiza je izvršena pomoću kromatografskih metoda. Rezultati su prikazani pomoću kromatograma i numeričkih tablica.

(P. 36/2004 – Orig. str. 10, prij. oko 8 str.)

A. Berisha i sur.: UDK 637.5

Toplinom inducirane strukturne promjene i utjecaj na prooksidativnu aktivnost mioglobina

(The effect of heat-induced structural changes on the prooxidant activity of myoglobin)

Peroksidacija lipida u mesu pripisuje se mioglobinu i hemoglobinu kao katalizatorima u hematinu. Toplinom inducirane strukturne promjene na prooksidativnoj aktivnosti mioglobina testirane su zagrijavanjem na 74 °C i 100 °C u roku 30 minuta. Strukturne promjene toplinom degeneriranog mioglobina praćene su pomoću UV spektroskopije, CD spektara i NMR spektroskopije. Opisuje se način rada, upotrijebljeni materijali i razmatraju se dobiveni rezultati prikazani u obliku spektra i dijagrama.

(P. 37/2004 – Orig. str. 10, prij. oko 10 str.)

M. Kammenou i sur.:

UDK 637.514.5

Mikrobiološka kvaliteta kosanog mesa u mesnicama i supermarketima

(Microbiological quality of minced beef from butcher shops and supermarkets)

Mikrobiološka kvaliteta svježeg kosanog mesa zavisi od uvjeta u klaonicama i načina i uvjeta prerade. Glavni su izvori kontaminacije životinje i okoliš. Predmet je ovog istraživanja korelacija između mikrobiološke kvalitete kosanog mesa i okoline u kojoj je nabavljena, tipa trgovine i vremena kupnje. Na toj osnovi daju se prijedlozi o načinu upravljanja sustavom kvalitete.

(P. 38/2004 – Orig. str. 10, prij. oko 8 str.)

D. Kovačević i sur.:

UDK 613.281 + 613.286

Utjecaj polidekstroze i soli na početnu točku smrzavanja mesa kokoši, jaja i srdela

(Effect of polydextrose and NaCl on the initial freezing point of chicken, egg and surimi)

Termičko ponašanje živežnih namirnica važno je za određivanje procesnih parametara, projektiranje opreme, razvoj tehnologije, kao i za izvedbu osnovnih operacija. U članku se toplinsko ponašanje živežnih namirnica koncentrira na promjene i utjecaj početnog smrzavanja na meso kokoši i srdela te kokošja jaja (smjesu žumanjka i bjelanjka, kao i pojedinačno). Pri tome je u pokusima testirana uloga polidekstroze i NaCl u različitim količinama i međusobnim omjerima. Obradene su teme o materijalu i pripremi uzoraka, analitičkim postupcima te rasprava i prikaz rezultata pomoću numeričkih tablica i grafičkih prikaza.

(P. 39/2004 – Oris. str. 9, prij. oko 10 str.)

L. Tejada i sur.:

UDK 637.555

Kemijske i mikrobiološke karakteristike ovčjeg sira pripremljenog s biljnim ili životinjskim koagulantima

(Chemical and microbiological characteristics of ewe milk cheese made with a powdered vegetable coagulant or calf rennet)

U nekim se sredozemnim zemljama pri sirenju upotrebljavaju biljni koagulanti, npr. španjolski sir Pedroches. U ovom radu uspoređuju se rezultati upotrebe praškastog biljnog koagulanta u sirištu s uporabom animalnog koagulatora u sirištu za pripremu ovčjeg sira. Tako pripremljen sir ima određene kemijske i mikrobiološke kao i osjetljive karakteristike. Primjena biljnih koagulanata važna je za potrošače vegetarijance. Kemijske i mikrobiološke promjene motrene su za vrijeme dozrijevanja sira, a rezultati su numerički prikazani u tablicama.

(P. 40/2004 – Orig. str. 7, prij. oko 7 str.)

PROCESNO INŽENJERSTVO

Razni autori:

UDK 66.01/09

Simpozij DECHEMA V

(DECHEMA Jahrestagungen)

Tematika upravljanja i ekonomike poduzeća obuhvatila je, među drugim, prikaz i raspravu sljedećih referata: Upravljanje i politika nabavke, Lanac strateških nabava u kemijskoj industriji, Logistički uređaji u lancu nabave. U skupini referata o upravljanju informacijama govorilo se o planiranju u farmaceutskim tvornicama pomoću zajedničke baze podataka, povezivanju protočnih slika i trodimenzionalnih modela u integriranom sustavu pomoću računala, analizi tijeka rada u procesima razvoja. Posljednja skupina referata odnosi se na tematiku upravljanja aktivom poduzeća s primjerima iz kemijske industrije.

(P. 41/2004 – Orig. str. 8, prij. oko 17 str.)

Razni autori: UDK 66.01/09

Simpozij DECHEMA VI

(DECHEMA Jahrestagungen)

Na simpoziju se raspravljalo o tehnici sigurnosti pri radu s regulativnih i tehničkih aspekata. Referati su se bavili sljedećim temama: simulacijom sigurnosti u kontinuiranim i šaržnim procesnim postrojenjima; utjecajem stranih plinova na stabilnost graničnog tlaka za acetilen; termičkom stabilnošću litija; karakterizacijom pjenjenja reakcijskih smjesa pri ekspaniranju iz nužde; karakteristikama strujanja u reaktorima s miješanjem; izračunavanjem tlačnog udara u dvofaznim strujama; kratkom metodom za ocjenu tehničke sigurnosti pri šaržnim i polušaržnim reakcijama; graničnim koncentracijama kisika za zapaljive plinove i pare; samozapaljivanjem nasipnih materijala i prašine kod smanjenog sadržaja kisika; eksperimentalnim i teorijskim istraživanjima širenja plamena za smjese gorivi plin – zrak; utjecajem viskoziteta tekuće faze na kapacitet sigurnosnih ventila kod višefaznih strujanja; određivanjem sigurnosno tehničkih parametara pri skaliranju sinteze organskih peroksida; izračunavanjem vibracija u višecijevnim izmjenjivačima topline.

(P. 42/2004 – Orig. str. 10, prij. oko 21 str.)

Razni autori: UDK 66.01/09

Simpozij DECHEMA VII

(DECHEMA Jahrestagungen)

Na simpoziju je velika pažnja posvećena zaštiti okoliša i odgovarajućoj tehnici. O tome svjedoči velik broj referata i diskusija. Među njima navodimo nekoliko odabranih primjera: Ekološke inoacije i optočni postupci, Kalcinacija pomoću mikrovalova, Biološka razgradljivost kao element industrijskih sirovina, Kombinirana eliminacija organskih sulfata i teških metala, Mogućnosti i granice recikliranja kemikalija, Usporena kontaminacija kod optočnih procesa u proizvodnji prehrambenih proizvoda, Uspjesi i perspektive recikliranja umjetnih materijala, Zatvoreni optočni ciklus PET-boca, Napredni proces oksidacije za obezbojenje otpadnih voda koje sadrže bojila, Katalitička dehalogenacija organskih halogenih spojeva u kontaminiranoj podzemnoj vodi, Kombinirana adsorpcijsko-biološka eliminacija klorugljikovodika u podzemnoj vodi, Mikrobiološka dekontaminacija otpadnih voda iz klor-alkalijske elektrolize, Termičko čišćenje izlaznih plinova, Korona aerosol kolektor za submikronski leteći pepeo iz pogona za spaljivanje, Reaktor za biološko čišćenje otpadnih plinova, Izlučivanje žive pomoću MercOx postupka, Čišćenje masnih otpadnih voda iz industrije prerade riba s termofilnim mikroorganizmima, Elektrokemijska obrada vode s izmjenjivačima iona na bazi vodljivih polimera, Kombinacija smeđeg ugljena i mikrobiologije za čišćenje podzemnih voda, Utjecaj mehaničke predobrade na anaerobnu razgradljivost čvrstih organskih tvari, Adsorpcija s promjenom pritiska za odvajanje parotapala, Adsorpcija fozgena, Ekstrakcija filter prašine sa držajem cinka.

(P. 43/2004 – Orig. str. 14, prij. oko 30 str.)

Razni autori: UDK 66.01/09

Simpozij DECHEMA VIII

(DECHEMA Jahrestagungen)

U jednoj sekciji vodila se rasprava o membranskoj tehnici. Izložene su sljedeće teme: integrirani sustav za odvodnjavanje otapala s mikroporoznim anorganskim membranama; simulacija modula za permeaciju para; elektromembranska filtracija vrijednih sastojaka; mikroproizvodnja membrana; novi membranski materijali za metanolne gorive ćelije; membrane za izmjenu protona; keramički filterarski elementi u obliku kapilara za filtraciju tekućina i odjeljivanje plinova; ultra i nano-filtracija organskih otopina; nano-filtracijske membrane u

enzim reaktorima; modul sa šupljim vlaknima za reverznu osmozu.

(P. 44/2004 – Orig. str. 9, prij. oko 19 str.)

E. Wilde:

UDK 66.011

Zatvoreni sustavi u biotehničkim postrojenjima

(Geschlossene Systeme im biotechnologischen Anlagenbau)

Pri izgradnji uređaja za biološku proizvodnju upotrebljavaju se zatvoreni sustavi da bi se proizvod zaštitio od kontaminacije iz okoliša. Također treba zaštititi osoblje kao i neposredni okoliš od utjecaja štetnih mikroorganizama – stanica, proizvoda-sastojaka. U napisu se opisuju dijelovi takvih zatvorenih sustava, pri čemu se posebno obrađuju projektiranje spremnika, uređaji za miješanje, način izuzimanja uzoraka, filtracija, cjevovodi, kontinuirana fermentacija, sabiranje proizvoda i čišćenje.

(P. 45/2004 – Orig. str. 5, prij. oko 9 str.)

B. Vidiere:

UDK 66.011

Integrirani koncept za inženjerstvo i kvalifikaciju aparata i opreme

(Integriertes Konzept für Engineering und Qualifizierung von Apparaten und Ausrüstungsgegenständen)

U ovom se napisu nastoji prikazati kako se pomoću integriranog pristupa projektiranju i izvođenju mogu uštedjeti troškovi za inženjerske i kvalifikacijske radove u farmaceutskoj industriji. Ciljevi integriranog pristupa su: 1. detekcija pogrešaka pri projektiranju i izgradnji u ranoj fazi projektiranja, 2. dokumentacija za osiguranje kvalitete rada, 3. provedba GMP zah-tjeva.

(P. 46/2004 – Orig. str. 7, prij. oko 15 str.)

C. Petersen:

UDK 678.06 : 621.798

Novi zahtjevi za elastomerne zatvarače

(New challenges to elastomeric closures)

Regulativna tijela u novije vrijeme postavljaju sve oštrije zahtjeve za kvalitetom elastomernih zatvarača koji se upotrebljavaju u proizvodnji i pakiranju lijekova i bioloških preparata. Ovaj pregled pruža uvid u nove zahtjeve. Pri tome se glavna pažnja usmjerava na kemijska i fizikalna svojstva materijala i njihovu čistoću. To uključuje studiju proizvoda koji se mogu ekstrahirati, mogućnosti izlučivanja putem sredstava za ekstrakciju i izbor kemijski čistih materijala za osjetljive aktivne supstancije biološkog porijekla.

(P. 47/2004 – Orig. str. 9, prij. oko 20 str.)

A. Washburn:

UDK 621.65

Pumpe za nuklearne aplikacije

(Upgrading pumps for nuclear applications)

Nuklearna energana u Južnoj Karolini, SAD, koja je u pogonu od 1973. godine proizvela je najveću količinu električne energije u SAD-u u odnosu na druge nuklearke. Godine 1995. rekonstruiran je pogon pumpa za vodu u skladu sa suvremenim standardima za sigurnost rada. Nedavno je kod tvrtke Sulzer vlasnik naručio modernizaciju dvanaest velikih pumpa za rashladnu vodu, koje odgovaraju najvišim standardima nuklearne sigurnosti. U članku se opisuje sadržaj i karakteristike naručenih unapređenja.

(P. 48/2004 – Orig. str. 3, prij. oko 5 str.)

R. Spycher i sur.: UDK 658.58 : 681.3.06

Program za održavanje opreme

("Odessa" helps to turn service costs into income)

Inženjeri za održavanje postrojenja imaju ključnu ulogu u odnosima između proizvođača i korisnika procesne opreme. Ovi inženjeri najbolje poznaju funkcioniranje opreme i nedostatke koji se javljaju tijekom upotrebe. Proizvođači ne koriste dovoljno informacije koje mogu od njih dobiti. Sada je tvrtka Sulzer razradila softver nazvan "Odessa", koji rješava taj problem i uspostavlja najbolju vezu između proizvođača i korisnika odgovarajuće opreme. Članak opisuje sadržaj programa, ističe njegove koristi i prednosti koje pruža za obje strane.

(P. 49/2004 – Orig. str. 4, prij. oko 7 str.)

S. Baijo: UDK 621.43.04

Sustav za paljenje plinskih motora

(ignition systems for Naturalgas engines)

Sredinom 1980-ih godina nastala je revolucija u tehnologiji sustava paljenja za plinske motore. Među njima posebnu pažnju zaslužuju Altronic CPU sustavi paljenja koji su razvijeni specijalno za klipne motore na prirodni plin. Njihova posebna značajka je razvoj digitalne tehnike paljenja. Ti sustavi odlikuju se visokim stupnjem učinkovitosti, ekonomičnosti i lakim održavanjem. U ovom članku iznosi se kratak historijat razvoja ove vrhunske tehnologije, postupak instaliranja sustava kao i način održavanja sustava paljenja.

(P. 50/2004 – Orig. str. 3, prij. oko 5 str.)

M. Moresi i sur.: UDK 66.067.38 : 663/664

Membranski procesi u prehrambenoj industriji

(Applications of membrane processing in the food industry)

Tehnika razvoja primjene membrana u industrijskim procesima u stalnom je usponu. Ovakav trend nije mogao zaobići ni prehrambenu industriju. Ovaj opširan pregled predstavlja najvažnija područja primjene u različitim granama prehrambene industrije. Obradene teme imaju sljedeći sadržaj: klasifikacija membranskih procesa, morfologija membrana, materijali, konfiguracija i postupci čišćenja, modeliranje transporta, učinak membrana na tijek permeacije. Glavna područja primjene prikazuju se na sljedećim primjerima: desalinacija bočaste i morske vode, prerada mlijeka i prerađevina, proizvodnja sira, prerada surutke, fermentacija i proizvodnja alkoholnih pića, proizvodnja šećera, voćni sokovi, bezalkoholna pića, prerada jaja, prerada soje, proizvodnja biljnih ulja i različiti procesi fermentacije. Na kraju se navodi današnja problematika i očekivani perspektivni razvoj.

(P. 51/2004 – Orig. str. 32, prij. oko 43 str.)

S. Splimbergo i sur.: UDK 66.098 – 933

Inaktivacija mikroorganizama pomoću superkritičnog CO₂ u polukontinuiranim procesima

(Inactivation of microorganisms by supercritical CO₂ in a semi-continuous process)

Upotreba visokih temperatura još je uvijek najčešće primjenjivana tehnika za inaktivaciju mikroorganizama u prehran-

benoj industriji. Kao alternativa dolazi u obzir primjena visokog tlaka, a najnovije rješenje predlaže se u primjeni visokotlačne tehnike sa superkritičnim CO₂. U ovom radu predstavljaju se eksperimentalni rezultati upotrebe superkritičnog CO₂ u polukontinuiranom procesu. Pri tome su primijenjene različite vrijednosti za temperaturu, tlak i vrijeme obrade.

(P. 52/2004 – Orig. str. 10, prij. oko 10 str.)

POLIMERI

B. Fischer: UDK 678.06 : 621.798

Plastične vrećice za pakiranje lijekova

(From-Fill-Seal Manufacturing of Polyolefin Bags for Parenteralia)

U farmaceutskoj proizvodnji smanjuje se udio staklene ambalaže koja služi za primarno pakiranje oralnih pripravaka. Umjesto njih raste količina plastičnih vrećica. U ovom pregledu govori se o upotrebi različitih vrsta plastike, pri čemu se naglasak daje na primjenu polietilena. Uspoređuju se poliolefin i polivinilklorid. Pri tom se opisuje način proizvodnje različitih tipova primarne ambalaže kao i izbor materijala i načina njegove prerade.

(P. 53/2004 – Orig. str. 7, prij. oko 10 str.)

M. Stepanski i sur.: UDK 677.494.6

Unapređenje proizvodnje umjetnih vlakana

(Improving the production process of the most popular man-made fiber)

U okviru proizvodnje sintetskih vlakana poliesteri čine gotovo 55 % godišnje proizvodnje od 31 milijun tona za tekstilne i industrijske proizvode. Sirovina za poliestere su DMT i čista tereftalna kiselina. U članku se opisuju unapređenja procesne tehnologije za proizvodnju DMT s kojima se postiže bolja učinkovitost potrošnje energije i veća čistoća proizvoda u usporedbi s konvencionalnim tehnologijama. Proizvedeni čisti DMT može se naknadno hidrolizirati za proizvodnju vrlo čiste tereftalne kiseline.

(P. 54/2004 – Orig. str. 3, prij. oko 8 str.)

ZAŠTITA OKOLIŠA

A. Aguilera i sur.: UDK 632.95

Degradacija pesticida na mahunama iz plastenika

(Decline rates of chlorpyrifos residues in green beans grown in plastic greenhouses)

Primjena pesticida nužna je za ekonomičnost uzgoja u agrikulturi, no ostaci pesticida mogu biti štetni za okoliš i hranu, pa se zakonski uređuje njihova najviša dopuštena razina. U ovom pregledu ispituje se razgradnja pesticida triklorpiridilfosfornog spoja (klorpirifos) u uzgoju mahuna u zatvorenom prostoru plastenika. Podaci statističke analize pokazuju da razgradnja tog pesticida u navedenom primjeru traje 3 – 4 dana.

(P. 55/2004 – Orig. str. 7, prij. oko 7 str.)